

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Bellegambe è Societate Jesu Theologi,
Enchiridion Theologo Practicum Tripartitum, De Ivbilæo
Ecclesiastico**

Bellegambe, François

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Sectio IV. De Processionibus, Visitatione Ecclesiarum, Et Oratione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42093

nacensem, lucrari jubilæum eâ ratione, quâ alii iter agentes, ut dictum est Sect. 2. q. 4. Vide Lugon. 127. Gobat. n. 90.

SECTIO IV.

DE PROCESSIONIBUS, VISITATIONE ECCLESiarUM, ET ORATIONE.

QUÆST. I. *An sit gravis obligatio indicendi Processiones? & quotæ?*

RESP. I. Si Pontifex in Bullâ Jubilæâ, ut Innocentius X. anno 1648. in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiat atque mandet Ordinariis locorum, & curam Animarum exercentibus, ut Cleris & Populis sibi subjectis solemnes Processiones & Supplicationes indicant; haud dubiè mortaliter delinqueret Ordinarius, aut, eo deficiente, curam Animarum exercens, qui nullam indiceret. Patet ex gravitate præcepti & materiæ, praxi etiam receptâ. Non

G s

vide-

154 P. 3. De Jubilæo extraordinario.
videtur tamen idcirco periclitaturum Jubilæum: Quia Jubilæum non offertur sub conditione indicende Processionis; & quia nemo absolute tenetur interesse Processioni, sed tantum sub disjunctione, ut mox dicam ad Q. 2.

R. 2. Et si bulla mander singulis Ordinariis, ut Processiones indicant; absolute tamen videtur sufficere, si unam indicant, nisi Bulla exprimat plures. Tum quia, ut in illâ Bullâ Innocentius loquens de Fidelibus extra Romanam existentibus, ait: *Qui Processioni indicende, & agenda interfuerint:* tum quia talis videtur esse praxis plurium locorum, teste Gobato n. 121. qui dicit, penes se esse duo Diplomata duorum Episcoporum Diœcesis Brixienſis, quibus notificantur Parochis, &c. Jubilæa Pontificia; & tamen non jubentur Parochi instituere, nisi unam Processionem.

Nec obstat, quod Bulla jubeat *indici Processiones.* Nam si à singulis Parochis

rochis indicantur siugula, possunt rectè dici esse indictæ Processiones in plurali numero.

Q. 2. An, & quomodo oporteat interesse Processioni?

R. 1. Nemo absolutè tenetur interesse. Nam Bullæ ita loquuntur: *Qui Processioni interfuerint, aut Ecclesias &c. visiterint.* Sufficit itaque alterutrum.

Nota, quòd si Pontifex decernat quidem Romæ Processionem, vel visitationem ¶ Ecclesiarum, aut saltem unius Ecclesiæ, aliis autem extra Romanam existentibus nullam injungat Processionem, sed solum visitationem Ecclesiæ aut Ecclesiarum, ab Ordinario designandarum (ut in Bullis Innocentii XII. & in aliis multorum Prædecessorum;) attamen Ordinarius ad promovendam pietatem decerneret Supplicationem: quitali Processioni interesset, non liberaretur ab obligatione visitandi Ecclesiam: Quia videlicet Pontifex

156 P. 3. De Jubilæo extraordinario.
statuit non Processionem, sed visita-
tionem Ecclesiæ.

R. 2. Qui interest Processioni, de-
bet, ut satisfaciatur, interesse devotè, ut
expressè habent Bullæ Innocentiæ
XII. & aliæ.

Q. 3. An sufficiat antecedere, an verò
Crucem debeat sequi lucraturus Jubi-
læum?

R. Sufficit sequi vel antecedere
Clerum: Quia, moraliter loquendo,
censetur conficere unum corpus sup-
plicationis. Et talis etiam est praxis.

Q. 4. An sufficiat, aliquanto tempore
ante vel post supplicationem, spatium de-
currere Processionis?

R. Sufficit, modò non sit nimia in-
tercapedo inter Clerum & præceden-
tes vel subsequentes, ita, ut possit dici
unum corpus morale supplicationis:
de quo corpore non videntur esse,
qui aliquot horas præcedunt, vel
subsequuntur; videntur autem esse,
qui unâ plateâ, vel uno quadrante
distant plus minùs, aut etiam majori
tem-

tempore, sed aliis & aliis semper subsequentibus, ita ut non censeatur Processio moraliter discontinuari.

Q. 5. An necessario è templo egrediendum, & ad illud redeundum?

R. Negative. Dicunt enim Doctores, quòd omittere partem levem operis injuncti (qualis est octava pars Sacri injuncti) non officiat Indulgentiæ consequentiæ. Uade similiter hic: qui inciperet à secundâ plateâ, vel finiret antequàm templum reintraret, videtur satisfacere. Neque enim est de essentiâ, è templo egredi, vel ad illud redire: cùm Processio fiat per plateas; proprieque dicatur Processioni interfuisse, licet ab ingressu templi abfuerit, maxime si multitudo Populi non pateretur ingressum, &c.

Q. 6. An, & quomodo visitanda sint Ecclesia?

R. I. Visitanda sunt, si absolute Bulla præscribat visitationem; non item, si sub disjunctione, ut sup. Respo. I. ad q. 2.

R. 2. Requiritur visitatio religiosa & devota. Visitatur porro Ecclesia propriè etiam ab iis, qui nihil itineris conficiunt; ut qui intra illam habitant. Qui autem ab eâ distat, potest accedere etiam equo, etiam curru. Et quamvis totum iter ad Ecclesiam usque conficiat cum peccato, aut ex peccato veniali, aut etiam mortali, potest nihilominus dici, devotè visitare Ecclesiam, si modestè illam ingrediatur, & in eâ oret. Quia Bullæ nihil præscribunt circa iter ad Ecclesiam, sed circa ipsum accessum & ipsam visitationem. Gobat. n. 127. cum Peyrius, post Navarrum Notab. 32. n. 46.

Q. 7. Quid, si Ordinarius plures designet Ecclesias, quàm Romanis designet Pontifex? quid, si pauciores?

R. 1. Non potest Ordinarius validè plures Ecclesias designare, tanquam necessariò visitandas, quàm sint à Papâ in Urbe præscriptæ. Unde sufficiet tot solùm visitare; & quando plures nominat Ordinarius, videtur id

id facere pro solâ commoditate. Neque enim Ordinarius potest graviores aut plures lucrandi Jubilæi conditiones suis præscribere, quàm Papa præscribat Romanis; ut adhuc diximus *sect. 1. q. 8. Dianap. 5. tr. 12. R. 56.* ex *Bosio; Gobat n. 126. Poiré, Thesaurus gallico Indulgentiarum, p. 2. c. 5. n. 7.*

R. 2. Si pauciores designet, quàm Romæ sunt designatæ; valebit ejus designatio, dummodò tot designet, quot sunt ex præscripto Pontificis designandæ. *Udem.*

Q. 8. Quid, si Ordinarius designet certas Ecclesias aut unam certam Ecclesiam, pro Incolis Civitatis; & alias aut aliam pro Rusticis; & aliam pro Regularibus utriusque Sexûs, putà, Ecclesiam sui Conventus, aut Monasterii, uti fecit Illustriss. Episcopus Tornacensis pro consecutione Jubilæorum novissimorum; An non posset Rusticus, loco Ecclesie sue Parochialis designatæ, similiter & regularis loco Ecclesie sui Monasterii, visitare designatas Ecclesias aut Ecclesiam Civitatis?

R. Vi-

R. Videri quòd sic: Tum quia speciales illæ certarum Ecclesiarum designationes, videntur solùm esse factæ ob majorem Diœcesanorum commo-
ditatem. Tum quia advenæ, etiam exiguo tempore in loco publicati Jubilæi commorantes, possunt visitatâ Ecclesiâ illius loci, & peractis alibi cæteris operibus, lucrari Jubilæum; ut dictum est *sect. 2. q. 6.* Ergo & Rusticus ille, & Regularis, pauco tempore existentes extra suam Parochiam, & Monasterium, visitare alias Ecclesias designatas.

Q. 9. *Quid, si nequeas ingredi Ecclesiam, v. g. ob concursum hominum?*

R. Satisfacis visitando extra portam, & ibi orando. Emm. Rodriguez c. 184. n. 6. cum Corduba; Suarez *disp. 52. Sect. 1. n. 7.* Layman c. 3. n. 4. Bonacina *disp. 6. q. 1. pu. 5. n. 26.* Diana p. I. tr. II. R. 103. Lugo *disp. 27. n. 97.* contra Zanardum & alios. Item si ores ad valvas Ecclesiæ clausæ. Et ita practicatur Romæ. Sanctarel-

ctarellus, Diana, &c. Ratio est: Quia
& hoc modo diceris moraliter visita-
re Ecclesiam.

Et, quia Cœmeterium in favora-
bilibus nomine Ecclesiæ comprehen-
ditur, ideò etiam absolutè docent
Suarez; Bonacina, Lezana, Diana p. 5.
tr. 12. R. 19. &c. sufficere visitare Cœ-
meterium, & in eo orare. Sed rectè
monet Layman suprà, extra casum
necessitatis, semper illud faciendum,
quod certius & securius est.

Quòd si concessio Indulgentiæ sup-
ponat ingressum in Ecclesiam, v. g.
præscribat orationem in tali Capellâ,
ante tale Altare in templo situm; non
sufficeret orare foris. Quia licèt dica-
tur moraliter visitare Ecclesiam, non
tamen dicitur visitare hoc, aut illud
Altare. Lugo n. 98. cum Nunno.

Cùm autem præscribitur ut visiten-
tur aliquot in Ecclesiâ Altaria; suffi-
cit ad illa se orando convertere ex eo-
dem loco apto, v. g. è medio Ecclesiæ.
Lugo n. 98. cum Sa v. Indulgentia n. 6.

Vega 2.

162 P. 3. De Jubileo extraordinario.

Vega, Graffio, Azorio, Henriquez, & aliis, & quos afferunt & sequuntur Bonacina n. 25. Diana sup. n. 102.

Quòd si in aliquo templo sint pauciora Altaria, quàm visitari præscribarur: satisfacies, te versus unum illorum saltem inclinando toties, quoties te inclinares, si omnia requisita Altaria adessent, secundùm Dianam *ibid.* referente Gobato n. 131. Simon Pourré p. 2. c. 5. n. 3. cum pluribus aliis.

Q. 10. *Quæ, & quanta requiratur Oratio?*

R. 1. Mentalis absolutè sufficit. Bulla enim solam precationem requirit; qualis est mentalis, quæ solam vocalem præcellit, juxta Hieronymum, ait Navarrus, *Notab.* 32. n. 48. Navarrum sequitur Gobat n. 137. confirmans etiam ex praxi Ecclesiæ non rarò concedentis Indulgentias pro actibus merè internis; item Filliucius n. 257. Trullenck, *De Bullâ Cruciatæ*, & alii, apud Quintanad. *Append. tr.* 1. *dub.*

dub. 14. Tutius tamen, miscere aliquam orationem vocalem.

R. 2. Per se loquendo, nihil ad acquisitionem Indulgentiæ Jubilæi interest, siue illa oratio sit longa, siue brevis; siue hac, siue illâ linguâ; siue alternatim cum socio: siue genibus flexis, siue stando, aut sedendo fiat: quamquam omnibus suadendum est, ut longas, & modesto corporis situ preces fundant. *Diana p. 5. tr. 12. R. 33.* cum *Bossio, & Alphonso de Leone; Gobat n. 140.*

Nec refert, quòd oratio expressè ad Beatissimam Virginem, aut Sanctos dirigatur, puta, dicendo Rosarium, *Ave Maris Stella, &c.* in Bullâ autem exigatur, ut oretur Deus. Nam orando B. Virginem, Sanctos, oratur Deus mediatè; cum à B. Virgine & Sanctis petamus, ut pro nobis apud Deum intercedant. *Lugo n. III.*

Quòd si præscribatur oratio indeterminatè, seu solum ut oretur; tunc minima oratio sufficiet. *Suarez Dissp.*

164 P. 3. De Jubilæo extraordinario.
52. Sect. 8. n. 5. Filiucius n. 153. Al-
loza v. Indulgentia, Sect. 4. n. 21. Go-
bat n. 140. &c.

Si autem Bulla sonet : *Ibique per
aliquod temporis spatium devotè orave-
rint*; sufficiet, quinies recitare Ora-
tionem Dominicam & Salutationem
Angelicam, aut alias orationes æqui-
circiter temporis. Nam & physicè
& moraliter dicitur quis per aliquod
temporis spatium orasse, garrivisse,
&c. qui tanto tempore craverit, gar-
riverit, &c. quanto solent à Fidelibus
devotè quinies recitari *Pater & Ave.*
Gobat *ibid.*

Q. II. *Quâ intentione & attentione
debeat fieri oratio?*

R. 1. Debet fieri ad intentionem
Papæ expressam in Bullâ, ut adhuc
diximus *Parte I. Sect. 2.* & sigillatim
monent Lezana, Diana, Lugo, Go-
bat n. 141.

R. 2. Requiritur attentio exterior;
ut certum est apud omnes, etiam pro
recitatione Officii Canonici. An
etiam

etiam interior; de quâ controvertitur
pro recitatione ejusdem Officii, &
auditione Missæ? Omnino requiritur
ex communiore sententiâ.

Optimè igitur Gobat n. 60. & 142.
existimat, pro lucrando Jubilæo non
sufficere orationem perpetuis volun-
tariis distractionibus implicitam: eò
quòd in Bullis Jubilæi soleat præ-
scribi, *ut devotè oretur, piæ ad Deum
preces fundantur*, pro impetrandâ Sum-
mo Pontifici gratiâ ad Ecclesiam re-
ctè gubernandam, pro exaltatione
sanctæ Matris Ecclesiæ, Principum
Christianorum concordia, &c. Pre-
ces autem illæ non sunt piæ, quæ fiunt
cum prædictis distractionibus, nec
valent ad impetrandum id quod in-
tendit Pontifex: *Illam enim orationem
Deus non audit, cui ille qui orat, non in-
tendit*, ut sanctus Gregorius dicit,
apud S. Thomam 2. 2. q. 83. a. 13.

Non sufficere, ad consecutionem
Jubilæi, orationem perpetuis volun-
tariis distractionibus peractam, te-
nent

166 P. 3. De Jubilæo extraordinario.
nent etiam ii omnes , qui absolute
docent, opera præscripta sic debere
fieri, ut nullâ ex circumstantiâ vitien-
tur; inter quos sunt Navarrus, Emm.
Rodriquez, Coninck, allati P. 1. Sect.
3. q. 3.

S E C T I O V.

DE JEJUNIO.

QUÆST. I. *Quale Jejunium requi-
ratur ad consecutionem Jubilæi?*

R. Tale requiritur & sufficit, qua-
le ab Ecclesiâ præcipitur extra Jubi-
læum. Thom. Sanchez *in Decal. l. 4.
c. II. n. 53.* & alii communiter. Bullæ
siquidem nihil omninò peculiare hæc
statuunt aut insinuant.

Hinc I. etiam in Quadragesimâ, li-
cebit vesci ovis, si aliundè ova per-
missa sint. Bonacina *q. 1. pu. 5. n. 16.*
cum Henriquez, Cajetano, & aliis;
Lugo *n. 108.*

Qui tamen aliunde habet privile-
gium